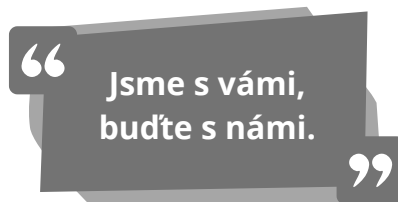

PRAŽSKÉ POVSTÁNÍ

1. Text

Poslouchejte na Spotify

Druhá světová válka přinesla Evropě hodně špatného. Některá města byla kompletně vybombardována a **zničena**. Válečné neštěstí se nevyhnulo ani Praze. V roce 1945, kdy už bylo více než jasné, že válka musí brzo skončit, čekala Praha na **osvobození** a dlouho očekávaný návrat k normálnímu životu.

Osvoboditelé se blížili z obou stran – ze západu i z východu. Německá armáda a jednotky SS věděly, že Praha má velký strategický význam, proto se rozhodly, že se **nevzdají**. 5. května 1945 vyhlásil československý **odboj povstání** proti nacistické okupaci – do bojů se zapojili vojáci československé armády, členové odbojových skupin a obyčejní **obyvatelé** Prahy. Během několika hodin povstání ovládli **povstalci** některá klíčová místa, jako byl **rozhlas**, nádraží, pošty a další úřady.

V pražských ulicích probíhaly během povstání tvrdé **boje**. Lidé stavěli barikády a organizovaně a statečně **získávali** své město zpět. Největším symbolem celého Pražského povstání se stal boj o Rozhlas na Vinohradské ulici. Nacisté dobře věděli, že právě rozhlasové **vysílání** je klíčem k úspěchu českého odboje, proto dlouho rozhlas **bránili**. Nakonec **se** ale povstalcům **povedlo** budovu Rozhlasu vyhrát, a díky tomu mohli vysílat zprávy o povstání a bojích a mobilizovat další obyvatele Prahy. Kromě jiného lidé mohli slyšet větu „Jsme s vámi, buďte s námi“, která je dodnes symbolem boje proti nacistické okupaci.

8. května Německo **podepsalo** kapitulaci a válka oficiálně skončila, o den později byla Praha konečně osvobozena Rudou armádou. Do Československa se z exilu vrátil prezident Edvard Beneš a začal vládnout s takzvanými Benešovými dekrety. To bylo několik zákonů, které měly pomoci s **obnovou** Československa. Kromě jiných legislativních pravidel Benešovy dekrety rozhodly o takzvaném **odsunu** (nebo **vysídlení**) Němců. Všichni lidé, kteří měli německé občanství museli během několika dnů vzít všechny svoje věci a s celou rodinou museli odejít za hranice Československa. Dohromady odešlo více než 2 miliony lidí. Tato část české historie pořád vzbuzuje velké emoce, protože odchod Němců byl hodně násilný a krutý.

Konec války v Československu znamenal pro lidi novou kapitolu historie. Československo se konečně dostalo z tyranie a dominance nacistického Německa. Bohužel ale **vliv** Sovětského svazu byl natolik velký, že už za 3 roky vyhráli komunisté v čele s Klementem Gottwaldem **volby** a v naší zemi začala další dlouhá éra totalitního režimu. O začátku komunismu si můžete poslechnout v epizodě číslo třináct, ve které mluvím o takzvaném „Vítězném únoru“, to bylo období, kdy komunisté přišli k moci.

A kdyby vás zajímalo, jakou historii má pražský metronom na Letné, a jak je tohle místo spojené se Stalinem, poslechněte si epizodu číslo dvacet, která se jmenuje „Stalinův pomník na Letné“. Nezapomeňte se taky podívat do popisu epizody, kde najdete link na transkript tohoto podcastu, slovníček a další tipy na videa a materiály k tomuto tématu.

Doufám, že se vám dnešní podcast líbil, budu ráda, když mi napíšete na Facebook nebo Instagram, o čem byste chtěli poslouchat příště. Mějte se krásně, ahoj!

Poslouchejte na Spotify

2. přečtěte si text a odpovězte na otázky.

1. Ve kterém roce skončila druhá světová válka?
2. Odkud přišli osvoboditelé do Československa?
3. Jaká místa v Praze byla pro odboj klíčová?
4. Kde je v Praze budova Rozhlasu?
5. Co je symbolem boje proti nacistické okupaci?
6. Kdy přišla do Prahy Rudá armáda?
7. O čem taky rozhodly Benešovy dekrety?
8. Kdo vyhrál volby v Československu v roce 1948?
9. Jak se jmenuje epizoda podcastu, kde se mluví o pražské Letné?

3. Přiřadte význam k vyznačeným slovům z textu.

1. zničit	A. konflikt
2. osvobození	B. kapitulovat
3. osvoboditel	C. napsat někam své jméno
4. vzdávat se / vzdát se	D. tajná skupina lidí, kteří bojují proti režimu
5. odboj	E. oprava, reforma
6. povstání	F. zruinovat
7. obyvatel	G. vystěhování
8. povstalec	H. akt rebelie
9. rozhlas	CH. efekt, schopnost udělat změnu
10. boj	I. člověk, který někde bydlí
11. získávat / získat	J. vrátit někomu svobodu
12. vysílání	K. rozhlasová nebo televizní relace
13. bránit	L. rebel
14. povést se	M. skončit dobře
15. podepsat	N. člověk, který někoho osvobodil
16. obnova	O. bojovat, aby něco zůstalo v bezpečí
17. odsun, vysídlení	P. rádio
18. vliv	Q. dostávat / dostat
19. volby	R. rozhodování o státu, o politicích

4. Doplňte do vět tyto fráze:

vzdát, obyvatele, zničený, podepsat, volby, vliv, povedlo, odboj

1. Mám pro vás ten formulář k registraci. Můžete ho prosím tady dole _____?
2. V příštím roce budou v Česku _____ do Senátu.
3. Tak jaká byla tvoje poslední zkouška na univerzitě? _____ se to?
4. Parkování v centru je pro všechny _____ zdarma.
5. Co mělo _____ na politickou situaci v Československu?
6. Musíš bojovat, nesmíš to _____.
7. Během války se mezi Čechy organizoval silný _____ proti nacistickému režimu.
8. Spadl mi telefon na zem a teď je úplně _____.

5. Doplňte do textu prepozice.

Osvoboditelé se blížili _____ obou stran – _____ západu i _____ východu. Německá armáda a jednotky SS věděly, že Praha má velký strategický význam, proto se rozhodly, že se nevzdají. 5. května 1945 vyhlásil československý odboj povstání _____ nacistické okupaci – _____ bojů se zapojili vojáci československé armády, členové odbojových skupin a obyčejní obyvatelé Prahy. _____ několika hodin povstání ovládli povstalci některá klíčová místa, jako byl rozhlas, nádraží, pošty a další úřady.

6. Rozhodněte, kde píšeme malé a kde velké písmeno.

1. 8. května **N / n ěmecko** podepsalo kapitulaci a válka oficiálně skončila, o den později byla **P / p raha** konečně osvobozena Rudou armádou.
2. Do **Č / č eskoslovenska** se z exilu vrátil **P / prezident** Edvard Beneš a začal vládnout s takzvanými Benešovými dekrety.
3. Všichni lidé, kteří měli **N / n ěmecké** občanství museli během několika dnů vzít všechny svoje věci a s celou rodinou museli odejít za hranice Československa.
4. Dohromady odešlo více než 2 **M / m iliony** lidí.
5. Tato část české historie pořád vzbuzuje velké emoce, protože odchod **N / n ěmců** byl hodně násilný a krutý.

Pomůcka:

Hans je **N**ěmec. Jeho žena Heidi je **N**ěmka. Žijou v **N**ěmecku a mluví **n**ěmecky. Mají rádi **n**ěmeckou kulturu.

KLÍČ

2. Přečtěte si text a odpovězte na otázky.

1. V roce 1945.
2. Ze západu a z východu.
3. Rozhlas, nádraží, pošta a další úřady.
4. Na Vinohradské ulici.
5. Věta "Jsme s vámi, buďte s námi."
6. 9. května 1945
7. O odsunu Němců z Československa.
8. Komunisté.
9. Stalinův pomník na Letné.

3. Přiřadte význam k vyznačeným slovům z textu.

1 F 2 J 3 N 4 B 5 D 6 H 7 I 8 L 9 P 10 A 11 Q 12 K 13 O
14 M 15 C 16 E 17 G 18 CH 19 R

4. Doplňte do vět tyto fráze:

1. Mám pro vás ten formulář k registraci. Můžete ho prosím tady dole *podepsat*?
2. V příštím roce budou v Česku *volby* do Senátu.
3. Tak jaká byla tvoje poslední zkouška na univerzitě? *Povedlo* se to?
4. Parkování v centru je pro všechny *obyvatele* zdarma.
5. Co mělo *vliv* na politickou situaci v Československu?
6. Musíš bojovat, nesmíš to *vzdát*.
7. Během války se mezi Čechy organizoval silný *odboj* proti nacistickému režimu.
8. Spadl mi telefon na zem a teď je úplně *zničený*.

5. Doplňte do textu prepozice.

Osvoboditelé se blížili z obou stran – ze západu i z východu. Německá armáda a jednotky SS věděly, že Praha má velký strategický význam, proto se rozhodly, že se nevzdají. 5. května 1945 vyhlásil československý odboj povstání *proti* nacistické okupaci – *do* bojů se zapojili vojáci československé armády, členové odbojových skupin a obyčejní obyvatelé Prahy. *Během* několika hodin povstání ovládli povstalci některá klíčová místa, jako byl rozhlas, nádraží, pošty a další úřady.

6. Rozhodněte, kde píšeme malé a kde velké písmeno.

1. 8. května **Německo** podepsalo kapitulaci a válka oficiálně skončila, o den později byla **Praha** konečně osvobozena Rudou armádou.
2. Do **Československa** se z exilu vrátil **prezident** Edvard Beneš a začal vládnout s takzvanými Benešovými dekrety.
3. Všichni lidé, kteří měli **německé** občanství museli během několika dnů vzít všechny svoje věci a s celou rodinou museli odejít za hranice Československa.
4. Dohromady odešlo více než 2 **miliony** lidí.
5. Tato část české historie pořád vzbuzuje velké emoce, protože odchod **Němců** byl hodně násilný a krutý.